

חוק מטבע השקל, תש"ם-1980 *

1. (א) יחידת המטבע תהיה השקל.
(ב) חלק המאה של השקל יהיה האגורה החדשה.
2. (א) שקל אחד יהיה שווה ערך לעשר לירות ישראליות, ויבוא במקומו.
(ב) אגורה חדשה אחת תהיה שוות ערך לעשר אגורות, ותבוא במקומו.
(ג) כל מקום שבו נאמר, בכתב או בדרך אחרת, בעבר או בעתיד, לצורך כל מטרה, סכום כלשהו בלירות או באגורות, יראו כאילו נאמר בו סכום שווה ערך בשקלים או באגורות חדשות.
(ד) היה סך כל הסכום העומד להשתלם באגורות חדשות מסתיים בשכר, ייראה השכר שהוא חצי אגורה חדשה או יותר כאגורה חדשה שלמה, ושכר שהוא פחות מחצי אגורה חדשה — כבטל.
3. (א) מטבע שהוצא כדין בישראל לפני יום תחילתו של חוק זה בערך נקוב של עשרים וחמש אגורות, של חמש אגורות, של אגורה אחת או של סכום הנקוב בפרוטות (להלן — מטבע מבוטל), לא יהיה הילך חוקי בישראל.
(ב) המוסר מטבעות מבוטלים לבנק ישראל תוך עשרים שנה מיום תחילתו של חוק זה יהיה זכאי לקבל תמורתם, ללא עמלה, מעות או שטרי כסף שווי ערך באגורות חדשות או בשקלים; היה סך כל המטבעות המבוטלים מסתיים בשכר, יהיה המוסר זכאי לקבל אגורה חדשה שלמה רק אם השכר הוא של חצי אגורה חדשה או יותר.
4. (א) כסעף זה ולהלן —
"בנק" — בנק או מוסד בנקאי כמשמעותם בפקודת הבנקאות, 1941¹, מוסד כספי כמשמעותו בצו הבנקאות (מוסדות כספיים), תש"ל-1970², בנק ישראל או בנק הדואר;
"היום הקובע" — כ' בתשרי תשמ"א (30 בספטמבר 1980).
(ב) המפקח על הבנקים יקבע בהודעה ברשומות סימון שיופיע על כל שיק האמור להיות נקוב בשקלים.
(ג) עד ליום הקובע לא יהיה בנק חייב לכבד שיק משוך בשקלים ואגורות חדשות; לאחר היום הקובע, לא יהיה בנק חייב לכבד שיק משוך בשקלים אם אין עליו הסימון שקבע המפקח לכך.
(ד) לאחר היום הקובע לא יהיה בנק חייב לכבד שיק משוך בלירות ואגורות אלא אם השיק נמסר לשם גבייה או ערובה לבנק או לבנק אחר לפני היום הקובע.
(ה) שיק שיש עליו סימון שקבע המפקח, רשאי הבנק הנמשך לראות כל סכום הנקוב בו כסכום בשקלים ובאגורות חדשות, אף אם המלים "לירה" או "אגורה" מופיעות בו.

* נתקבל בכנסת ביום כ"ז באייר תש"ם (13 במאי 1980); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 1437, תש"ם, עמ' 120.

1 ע"ר 1941, תוס' 1, עמ' 85.

2 ק"ת תש"ל, עמ' 898.

(ו) אין בהוראות סעיפים קטנים (ג) עד (ה) כדי לגרוע מחובותיהם וזכויותיהם של מושך שיק או של נפרע, מסב או אוחו בו, בינם לבין עצמם, או כדי להטיל חובה על בנק נמשך לכבד שיק כשלא היתה עליו חובה לעשות זאת כלפי מושך השיק.

(ז) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע מועד שבו יפקע תקפו של סעיף זה או חלק ממנו.

5. (א) בימים כ' ו-כ"א בתשרי תשמ"א (30 בספטמבר ו-1 באוקטובר 1980) יהיו הבנקים סגורים לציבור.

(ב) לענין תקופת סגירת הבנקים יחולו הוראות סעיפים 8 עד 8 ככא לפקודת הבנקאות, 1941, כאילו ניתנה לגבי כל הבנקים אכרזה על הפסקה במתן שירותים לפי סעיף 8טו לפקודה האמורה, אשר בוטלה ביום כ"ב בתשרי תשמ"א (2 באוקטובר 1980); אולם דחיית המועדים האמורה בסעיף 8 יז תהיה עד יום כ"ג בתשרי תשמ"א (3 באוקטובר 1980).

6. עד יום שיקבע שר האוצר בתקנות, המוסר לבנק שטרי כסף ומעות נקובים בלירות ישראליות ואגורות, לרבות מטבע מבוטל, יהיה זכאי לקבל תמורתם, ללא עמלה, שטרי כסף ומעות נקובים בשקלים ובאגורות חדשות, ועל כל בנק, בכל סניפיו, להחליף מטבע כאמור ככל שהדבר ניתן במאמצים סבירים.

7. לצורך סעיף 27 לחוק בנק ישראל, תשי"ד-1954,³ רשאי בנק ישראל להשתמש בשטרי כסף ומעות נקובים בלירות ישראליות ובאגורות אשר הוכנו לפני יום תחילתו של חוק זה.

8. בחוק בנק ישראל, תשי"ד-1954 -

(1) בסעיף 1, במקום הגדרת "מטבע" יבוא:

"מטבע" - כאמור בסעיף 1 לחוק מטבע השקל, תשמ"ו-1980;

(2) בסעיף 30, המלים "בהגבלות אלה" ופסקאות (1) עד (3) - יימחקו;

(3) במקום סעיף 32 יבוא:

32. (א) הנגיד רשאי, באישור הממשלה וועדת הכספים של הכנסת, להורות בצו כי שטרי כסף ומעות המצויינים בצו לא יהיו הילך חוקי בישראל.

(ב) המוסר שטרי כסף או מעות שבוטלו כאמור בסעיף קטן (א) לבנק ישראל תוך תקופה שתיקבע בצו יהיה זכאי לקבל תמורתם ללא עמלה הילך חוקי שווה ערך.

9. בחוק העונשין, תשל"ז-1977,⁴ במקום סעיף 484 יבוא:

484. עובד המדינה, עובד בנק ישראל או עובד בנק המקבל שטר מטבע או מטבע שיש לו יסוד סביר להניח שהם מזוייפים, יתפסם וימסרם מיד למשטרה, והמשטרה, לאחר שתעשה בהם כל פעולה או חקירה שתראה

"ביטול שטרי כסף ומעות

"סמכות לתפוס שטר מטבע ומטבע מזוייף

3 ס"ח תשי"ד, עמ' 192.

4 ס"ח תשל"ז, עמ' 226.

למועיל, תעביר אותם לכנק ישראל; החליט נגיד בנק ישראל ששטר המטבע או המטבע מזוייפים, רשאי הוא לחתכם, לטשטשם או להשמידם. בין בתשלום פיצויים ובין בלי פיצויים."

10. (א) פקודת המטבע, תש"ח-1948⁵ - בטלה.
(ב) תקנות שעת חירום (מטבע השקל), תש"ם-1980⁶ - בטלות.
11. שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לדחות את היום הקובע האמור בסעיף 4 (א) ואם עשה כן יידחו המועדים הנקובים בסעיף 5 בהתאם לכך.
12. תחילתו של חוק זה ביום ה' באדר תש"ם (22 בפברואר 1980).
13. שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, בהתייעצות עם נגיד בנק ישראל, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.
- ביטול
סמכות לדחות מועדים
תחילה
ביצוע

יגאל הורביץ
שר האוצר

מנחם בגין
ראש הממשלה

יצחק גבון
נשיא המדינה

⁵ ע"ר תש"ח, חוסי' א', עמ' 39.
⁶ ק"ת תש"ם, עמ' 1080.